

Betalingsrechten en pacht

Per 2015 is een nieuw stelsel voor inkomenssteun aan de agrariër ingevoerd. Deze verandering geeft vraagstukken voor de praktijk. Waar dienen landbouwers die onderling verpachten op te letten en hoe voorkomen we onnodige geschillen?

Het nieuwe GLB

Een grote verandering in het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw beleid is de omvorming van het systeem van toeslagrechten naar het systeem met betalingsrechten. Per 31 december 2014 zijn de toeslagrechten vervallen. De nieuwe betalingsrechten worden toegewezen op 15 mei 2015. Om te voorkomen dat van de ene op de ander dag grote verschillen tussen de oude inkomenssteun en de nieuwe inkomenssteun zal ontstaan, wordt binnen de periode 2015 tot 2019 een geleidelijke overgang gewaarborgd.

De hoofdregel is dat de nieuwe betalingsrechten worden toegewezen aan de landbouwer die middels de Gecombineerde opgave van 2015 aangeeft een subsidiabele hectare grond in gebruik te hebben. De aard van het gebruiksrecht maakt hiervoor niets uit, het gaat om zowel eigendom als andere gebruiksvormen (bijv. (grijze)pacht, erfpacht en gebruikersverklaring).

Als subsidiabele hectares worden in ieder geval aangemerkt de landbouwgrond behorende bij het bedrijf, welke werkelijk wordt gebruikt voor landbouwactiviteiten. In begrensde mate zijn ook natuurgronden subsidiabel. De hoeveelheid betalingsrechten is gelijk aan de oppervlakte van de opgegeven subsidiabele hectares.

Omvang van het betalingsrecht

Het betalingsrecht bestaat uit de volgende componenten:

- Basispremie (incl. referentiewaarde¹);
- Vergroeningspremie (ca. 45% van de basispremie);
- Optioneel: toeslag jonge boeren.

Overige voorwaarden

Aan deelnemers die voldoen aan de volgende voorwaarden worden rechten toegekend:

- Landbouwers met recht op directe betaling in 2013;
- Landbouwers die nooit directe betalingen hebben gehad, maar kunnen aantonen dat ze in 2013 landbouwer waren;
- Groente-, aardappel- en fruittelers, wijnbouwers en telers van sierteelten in 2013;
- Jonge landbouwers die startten in 2013;
- Minimaal 0,3 ha subsidiabele grond in gebruik;
- Inschrijving KvK met sbi-code 011 t/m 015 (agrarische activiteit/actief landbouwer).

Private overeenkomst

Voor *actieve* landbouwers die onderling gronden in pacht uitgeven en in pacht aannemen is het verstandig om goede afspraken omtrent de betalingsrechten op papier te zetten. Dit kan middels een private overeenkomst, waarvan een format op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (www.rvo.nl) te verkrijgen is. In beginsel wordt op basis van de hoofdregel het betalingsrecht in een pachtverhouding toegekend aan de pachter. Hij is degene die de grond in de Gecombineerde opgave 2015 opgeeft en daarop toekenning en uitbetaling van het recht aanvraagt. Voor situaties waarin partijen van de hoofdregel wensen af te wijken, bestaat de keuzevrijheid om in een overeenkomst vast te leggen wie de eigenaar van het betalingsrecht is. Partijen tekenen in de private overeenkomst op hoeveel hectares worden verpacht alsmede dat de daarmee annex zijnde betalingsrechten in eigendom

¹ Referentiewaarde wordt bepaald aan de hand van de waarde van de toeslagrechten in eigendom bij de verkrijger van het betalingsrecht.

aan de verpachter van de grond moeten worden toegewezen. Daarbij wordt overeengekomen dat deze rechten door verpachter aan pachter worden verhuurd. Een dergelijke overeenkomst dient uiterlijk 14 mei 2015 door beide partijen te zijn ondertekend. In de Gecombineerde opgave 2015 maken partijen kenbaar dat zij een private overeenkomst hebben gesloten². Met de informatie die zij aan de RVO verstrekken worden de totale rechten behorende bij het bedrijf van verpachter berekend. De verpachte hectares worden in dat geval meegewogen.

Door gebruik van de private overeenkomst voorkomen partijen dat bij het einde van de pachtverhouding discussie ontstaat over de eigendom van het betalingsrecht. In pachtverhoudingen die voor 2019 eindigen, is extra aandacht vereist. De waarde van het betalingsrecht gedurende de overgangperiode 2015-2019 wordt mede bepaald door de totale waarde van de toeslagrechten die de verkrijger van het betalingsrecht in eigendom had. Reden dat het wijs is om in die gevallen waarbij de pachtovereenkomst voor 2019 eindigt, vooraf discussies ten aanzien van geldelijke compensatie bij het einde van de pacht te voorkomen, door een private overeenkomst op te stellen. Hiermee wordt niet de referentiewaarde van de pachter aan het betalingsrecht gekoppeld, maar de referentiewaarde van de verpachter.

Voorkom dubbele betaling

In die gevallen dat verpachter (agrarisch-) natuurbeheersubsidies ontvangt, is het verstandig om met de pachter af te stemmen of wel of niet betalingsrechten op de verpachte hectares worden aangevraagd. Door het verbod op dubbele betaling kan de

verpachter gekort worden op zijn subsidies als de pachter betalingsrechten ontvangt.

Contractuele voorwaarden

Worden pachtcontracten na 15 mei '15 afgesloten, dan moeten partijen rekening houden met de voorwaarden die aan de uitbetaling van betalingsrechten verbonden zijn. Deze moeten in het pachtcontract worden vastgelegd. Hiermee voorkomt een verpachter die reeds 'uitbetaling' van betalingsrechten heeft ontvangen, dat hij deze moet terugbetalen.

Voorbeeld voor de component 'vergroeningspremie' is het vastleggen dat bepaalde eigenschappen van het land behouden moeten blijven (akkerrand, verbod op scheuren, etc.).

S.A. Bruinsma

---

² Overeenkomst hoeft niet ingediend te worden.